

03 / 2025
40. årgang

MUSIKSKOLEN

**Musiker og
Musikunderviser:**

Prestigefyldt pris til ungt talent

"At give en
musiktradition
videre er en
glæde for mig."

16

**”Det er dér,
vores øjne
lyser op”**

9

Leder

MM lancerer
undersøgelse af
arbejdsforhold

10

Musical
giver
deltagerne
selvværd

Musikaktiviteter
er for alle børn,
men mest i
Norge og Sverige

22

Godt At Vide

- Ansættelsesgrad med to decimaler

 14

No 3 / 2025

04 Prestigefyldt pris til ungt musiktalent

08 Om MM

09 Leder

10 Musical giver deltagerne selvværd

14 Godt At Vide

16 "Det er dér, vores øjne lyser op"

21 Siden Sidst

22 Musikaktiviteter er for alle børn,
men mest i Norge og Sverige

26 Løn og vilkår

**Prestigefyldt
pris til ungt
musiktalent
fra Fanø**

4

Prestigefyldt pris til ungt musiktalent fra Fanø

Konservatoriestuderende Sophie Søs Meyer er modtager af den prestigefyldte Leonie Sonning talentpris 2025. Særlige omstændigheder og en portion nysgerrighed har gjort komposition til hendes kunstneriske udtryksform.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør og faglig
konsulent MM

”Jeg har allerede lagt planer,” fortæller Sophie Søs Meyer glad, da vi mødes på MM’s sekretariat på Christianshavn. Hun har netop modtaget den prestigefyldte Léonie Sonnings talentpris. Et stipendium på 100.000 kr. til unge og særligt talentfulde musikere.

Trods sin unge alder har Sophie Søs Meyer allerede et langt og aktivt musikliv bag sig. Først folkemusikken under opvæksten på Fanø, så violiniststudier og nu komposition i solistklassen på Det Jyske Musik-konservatorium.

Hvad betyder det for dig at få talentprisen?

Det er ikke alene det, at man får et stort pengebeløb, hvilket i sig selv er en stor hjælp til ens videre virke, men også anerkendelsen for ens kunstneriske virke, som prisen er et udtryk for. Det er jo et kæmpe skulderklap, som, når man sidder alene og skriver på sit kammer, giver en større gejst og selvtillid.

”Det er altid en over-raskelse for mig, når jeg skriver musik

Prisen betyder samtidig, at flere får indblik i mit arbejde og mine værker. Og endelig giver prisen mig også en mulighed for at rejse og studere i udlandet.

Hvor kommer din interesse for komposition fra?

Jeg voksede op på Fanø med folkemusikken som en naturlig del af min barndom. En gammel musiktradition, som jeg naturligt tog til mig på violinen. Senere blev jeg begejstret for den klassiske musik og valgte at gå på OrkesterEfterskolen. Bagefter gik jeg på Musikalsk Grundkursus (MGK) og søgte optagelse og kom ind på Det Jyske Musik-konservatorium (DJM).

Min interesse for komposition kom lidt af nød og ved en tilfældighed. På grund af sygdom havde jeg været nødt til at holde pause fra violinen i en længere periode. Imens tog jeg et kursus i optagelse af lyd og lydskabelse. Jeg var i studiegruppe med fire studiekammerater, og da vi skulle lave vores eksamensprojekt, var præmissen, at vi skulle spille og optage musik. ”Du spiller violin, og så optager vi dig,” sagde de andre

- hurtigt. Det var første gang, jeg skulle improvisere, hvilket, for mig ved første tanke synes uoverkommeligt at gøre.

Da jeg bagefter lyttede til det, som vi havde optaget, og bearbejdede optagelserne i computeren, fik jeg en ny og anderledes oplevelse med musikken. Jeg opdagede, at her lå en mulighed for at skabe musik og for at udtrykke sig, som jeg ikke tidligere havde erfaret. Det var både spændende og utrolig forløsende for mig, og det stod klart for mig, at jeg ønskede selv at skrive musik.

Vil du give et lille indblik i, hvordan du arbejder kompositorisk?

Der er virkelig mange forskellige måder at arbejde med komposition på. Jeg er og arbejder meget intuitivt. Det er den form, jeg holder allermest af.

Jeg oplever i mit kompositoriske arbejde, at hvis jeg lytter efter, når der opstår en tone eller en lyd, forbinder den sig til en anden tone. Langsomt udvikler det sig til flere forbindelser og så fremdeles, indtil der over tid fremstår et værk.

Det er måske lidt, som hvis man forestiller sig en billedhugger med en rå marmorblok - et materiale - foran sig. Så

”Undervisning i musik er på en eller anden måde lige som med mit kompositoriske virke

begynder billedhuggeren at bearbejde og hugge i marmorstenen med hammer og mejsel men ved måske endnu ikke, hvad hun leder efter inde i den rå sten. Ud fra marmorblokkens egne unikke former og natur søger

kunstneren at forstå og afdække netop denne unikke stens indre liv. På samme måde lytter jeg efter det, der allerede findes eller er til stede i materialet på mit arbejdsbord. Og så lader jeg det udvikle sig i sit eget tempo - nærmest af sig selv, men med mig som den, der beskuer. Det er på den måde, jeg komponerer.

Hvad giver det dig at udtrykke dig gennem komposition?

Det er en optagethed. Noget man ikke kan lade være med, og som nogle gange fylder alt for mig. Det er altid en overraskelse for mig, når jeg skriver musik. Det, at der eksisterer noget, som man længe efter, uden at man vidste det. Pludselig fornemmer man, at det er der og føler sig forbundet til det. Noget, som på en måde allerede er til stede, men som

egentlig ikke synes at være en del af mig selv. Noget, som på en eller anden måde åbner sig for mig, hvis jeg lytter. Sådan er det for mig. Jeg oplever samtidig, at jeg ved at komponere har fået en anden forståelse for musikken.

Hvad vil det sige?

Jeg ser den musik, som allerede er komponeret, med nogle lidt andre øjne. Jeg føler en større årvågenhed overfor

Om Sophie Søs Meyer

Sophie Søs Meyers værker er blevet opført internationalt på festivaler som Heroines of Sound (Berlin), Cordes sur Ciel Festival, Festival de Royaumont (Paris) og Klang Festival (København).

Sophie Søs Meyer har modtaget priser for sine værker, herunder:

- 2024: Solistklasse i klassisk komposition, Det Jyske Musikkonservatorium, Aarhus ved Marcela Lucatelli, Niels Rønsholt og Juliana Hodkinson.
- 2021: Kandidatgrad i klassisk komposition, Estonian Academy of Music and Theatre, Tallinn ved professor Helena Tulve.
- 2018: Private paleografistudier i Thessaloniki, Grækenland ved professor Maria Alexandru.
- 2015: Bachelorgrad i violin, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København.
- 2024: Fondation Royaumont-pris for værket Dunkles zu Sagen
- 2023: Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Talentpris
- 2023: DYCE European Commissioning Project
- 2022: Deus Ex Musica (Boston)

klangfarver og form. Det er som om musikens univers har åbnet sig mere, efter at jeg er begyndt at komponere.

Du underviser også, hvilken betydning har det for dig?

Det med at kunne give viden og en musiktradition videre og vække andres interesse, fx når man underviser, er en glæde for mig.

Undervisning i musik er på en eller anden måde lige som med mit kompositoriske virke. I komposition forbinder jeg mig til noget - et værk eller et materiale. I min undervisning søger jeg ligeledes at forstå noget, som allerede er, og som jeg kan vejlede. Når der kommer en elev ind ad døren for at få undervisning, så er den person sin helt egen. For mig som lærer handler det så om at forstå denne elev. Hvad er det, jeg - lige nu i den her situation - kan give videre til denne elev?

Jeg gør ofte brug af elementer fra naturen i min musikundervisning. Dyr synes jeg kan være gode til at beskrive karakter og tempi. Det med at sammenkoble naturen og dyreriget med musikken kan være en vej til at formidle på en intuitiv måde, og jeg oplever ofte, at det kan være med til at løse tekniske udfordringer på en umiddelbar måde for eleven.

Oplever du, at dine to fagligheder kan inspirere hinanden - undervisning og komposition?

Ja, det gør jeg, og jeg oplever det egentlig ret tit. Når jeg fx sidder med nogle elever, der skal lære at bruge mere bue på violinen, så leder jeg efter billedlige udtryk, som kan give en umiddelbar forståelse for, hvordan det kropslige hænger uløseligt sammen med det musikalske udtryk. Det kan være billedlige udtryk fx: vinden, der blæser over en anemonemark eller lignende. Når jeg kommer hjem fra at have undervist og reflekterer over min dag, kan jeg godt se, at det er samme tilgang, jeg har i mit virke som komponist - det med at relatere til elementer fra naturen.

Hvad er dit drømmescenarie for et fremtidigt arbejdsliv?

Jeg har et stort ønske om at skrive musik, så jeg drømmer selvfølgelig om at få en masse bestillinger, som gør dette

muligt. Bestillinger som sikrer, at jeg kan skrive i større formater og få dem opført. Som kunstner handler det om at finde sin egen stemme i verden. Det er selvfølgelig vigtigt at finde samarbejdspartnere, for hvem ens tilgang til musikken synes meningsfuld, og som man kan dele sit arbejde med.

Endelig er det vigtigt, at man også har mulighed for at trække sig tilbage og skrive på sine værker. For mig gælder det om at skabe den nødvendige tid til at værkerne kan vokse og udvikle sig på deres egen måde. Samtidigt synes det naturligt at formidle og undervise. Det vil også afhænge af hvilken fase i livet, man befinder sig i. Jeg håber, at mit arbejdsliv vil udvikle sig på den måde, hvor jeg har perioder, med store skriveopgaver, som jeg må give rigtig meget tid. Og så perioder, hvor det giver mening at formidle og undervise mere.

Sophie Søs Meyer har planer med Sonningprisen:

Der er ingen tvivl om, at det at modtage en prestigefyldt pris som Léonie Sonning prisen er et stort anerkendende skulderklap. Samtidig bliver det for Sophie Søs Meyer en vigtig billet til at rejse ud i verden og lade sig inspirere.

Lige nu, her i efteråret, er Sophie Søs Meyer's planer, at hun skal til Wien og arbejde med et ensemble, som har bestilt et værk hos den unge komponist. Senere går turen til Paris, hvor hun har et samarbejde med en festival. ●

” Min interesse for komposition kom af nød og ved en tilfældighed

” Som kunstner handler det også om at finde sin egen stemme i verden

Læs artiklen inkl. links til Sophie Søs Meyers musik:
<https://tinyurl.com/4v6ywj9a>

Om MM

Fagforening MM

Vi er fagforening og interesseorganisation for alle musikpædagoger, musik- og kulturskoleundervisere, musik- og kulturskoleledere, musikere, musikstuderende og andre med interesse for det musikfaglige og musikpædagogiske område.

For konservatorie- og MGK-studerende er medlemskab gratis

Medlemsfordele, for dig der er studerende

Runa studieforsikring EKSTRA - indbo- rejse og ulykkesforsikring fra 165,- kr./md
Danmarks billigste og bedste all-risk instrumentforsikring
Studiekonto hos Lån & Spar med 5 % rente af de første 20.000 kr.
Gratis medlemskab i AKA, Akademikernes A-kasse, hvis du er under 30
Digital udgave af MM's fagblad MUSIKSKOLEN
Nyhedsbrevet MUSIKER OG MUSIKUNDERVISER fx med ledige jobs

Medlemsfordele for betalende medlemmer

Runa Forsikring - gang på gang kåret "Bedst i Test" af Forbrugerrådet Tænk
Danmarks billigste og bedste all-risk instrumentforsikring
Lønkonto hos Lån & Spar med 5 % i rente af de første 50.000 kr., også til samlever/ægtefælle
Ret til optagelse i AKA, Akademikernes A-kasse
Fagbladet MUSIKSKOLEN

Råd og vejledning fx

Lønforhandling
Ansættelsesvilkår
Kontrakter
Privat musikundervisning
Skatteforhold
Barsel

MM har juridisk og faglig ekspertise med indgående kendskab til og forståelse af vilkårene som musikunderviser og musiker.

Læs videre her: <https://tinyurl.com/bdhsbuj9>

Udgives af:
Fagforeningen Musiker og Musikunderviser
Dronningensgade 68, 4. sal
1420 København K

musikskolen@musikerozmusikunderviser.dk
www.musikerozmusikunderviser.dk
Telefon: 35 35 63 33
Alle hverdage 9-12

ISSN: 2446-0540 (trykt udgave)
ISSN: 2446-0559 (online)

Medieredaktør:
David Efraim Poulsen

Ansvarshavende:
Simon Junker Tang

Næste blad udkommer:
20. november

Næste deadline for artikler/læserbreve o.l.:
16. oktober

Vejledende deadline for annoncer:
3. november

MM lancerer undersøgelse af arbejdsforhold

En stor - og stadig voksende - gruppe af undervisere på musik- og kulturskoleområdet har et arbejdsliv, der er betydeligt mere sammensat end for blot 10 år siden. Det gør sig gældende på mange planer og har ændret arbejdsforholdene radikalt for mange. Derfor undersøger vi nu musik- og kulturskolelærernes arbejdsforhold.

Vi er mere på farten

Når man ankommer til arbejdsdagens anden skole, skal hente elever, som SFO'en har glemt at sende, og trafikken samtidig har været træg, kan bæredygtigheden være svær at få øje på. Omvendt løfter undervisningen sig, når man finder det perfekte match i et tværfagligt samarbejde fx om en folkeskoleklasse.

Vi samarbejder mere

Udover at musik- og kulturskoleområdet har den uofficielle danmarksrekord i deltidsansættelser på det offentlige område, har det gensidigt forpligtigende samarbejde mellem musikskole og folkeskole skabt nye opgaver.

Kompagnonundervisning, forskellige former for instrumentalundervisning i store hold, for hele årgange osv. Manglen på linjefagsuddannede skolelærere har forstærket efterspørgslen på

musikskolelærere til varetagelse af både valgfag og den obligatoriske musikundervisning i folkeskolen. Børnehaver og vuggestuer anvender også musiktilbud fra musikskolen. Hertil kommer en større lokal opmærksomhed i de enkelte kommuner på, hvad man kan bruge musik- og kulturskolen til. Det sætter sit præg på en del af de opgaver, skolerne bliver pålagt eller selv påtager sig.

Nutidens musik- og kulturskolelærer

For at granske denne udvikling nærmere nedsatte MM's bestyrelse udvalget *Musikskolelærer på farten* bestående af musik- og kulturskolelærere og -ledere. Udvalgets arbejde har bl.a. udmøntet sig i en række spørgsmål, der indgår i MM's spørgeundersøgelse, fx: *Hvilken betydning har det at skulle danne relationer til rigtig mange børn fordelt på mange forskellige matrikler? Hvordan forholder man sig til mere end en ledelse og en administration? Er det muligt at udøve en faglighed, man ikke er uddannet til?*

Dine svar er vigtige

Undersøgelsen skal bl.a. bruges overfor KL ved de kommende OK26 forhandlinger.

Den opsamlede viden vil samtidig løfte forståelsen af musik- og kulturskolelærernes arbejdsforhold og ikke mindst sætte spot på gode løsninger.

Undersøgelsen er åben for alle, der underviser på musik- og kulturskoleområdet.

Vi ser frem til at modtage dine svar. ●

Her kan du deltage i spørgeundersøgelse:
<https://tinyurl.com/y3ptzm2>

Simon Junker Tang, formand

Nyhedsbrevet Musiker og Musikunderviser udkommer hver måned

Annoncedeadline E-MUSIKSKOLEN:
Ret henvendelse

Forside: Jørn Thomsen Elbo A/S

Forsidefoto: Fagforeningen Musiker og Musikunderviser

Annoncer:
musikskolen@musikerogmusikunderviser.dk

Tryk og layout:
 Jørn Thomsen Elbo A/S

Jørn Thomsen Elbo A/S har følgende certificeringer:
 ISO 14001, ISO 9001, FSC®-certificering og Svanemærket.

Synspunkter i MUSIKSKOLEN udtrykker ikke nødvendigvis foreningens eller redaktionens holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at foretage redaktionelle rettelser/forkortelser i indsendt materiale. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Musical giver deltagerne **selvværd** og **sammenhold**

Musicalen OPRÅB er en historie om mobning fra det virkelige liv spillet af brugere fra væresteder. Musikken har givet deltagerne nyt selvværd og et fantastisk sammenhold.

AF ASTRID ELLEHØJ
MAALØE,
korleder

"Jeg', kongen af kontoret. Den sidste der går hjem," lyder det fra scenen. Fra en højtaler spiller Andreas Odbjergs "Slipsedreng". På scenen sidder en kvinde i kørestol, som tydeligt har travlt. Men mens medarbejdere hyppigt afbryder hende for at få råd til pirarbejdet, går kvindens datter hvileløst rundt foran scenen og ringer til sin mor. Det er meningen, at kvinden i kørestol - som hedder Mette, og er en af de optrædende i musicalen Opråb - skal afbryde opkaldet, men..." Det er altså meget svært, når man ikke kan høre telefonen ringe, fordi musikken er så høj," griner Mette. Musikken stopper, og scenen afbrydes.

Mobning giver ar på sjælen

Vi er i menighedslokalet i Stormarkskirken i Nakskov, som koret på Lollands væresteder har fået lov at låne i forbindelse med forbedelserne af musicalen "Opråb". En musical, der handler om mobning, og som er korets seneste og største projekt. "Vi håber, at vi

med musicalen kan åbne folks øjne for, at mobning giver ar på sjælen for livet", siger Marianne, en anden af musicalens deltagere, mens hun tager en kaffetår - for kaffe, det er alfa omega, når der hver mandag fra 10-14.30 skal øves musical. Koret, som sidste år blev navngivet Solsikkekolet, har ek-

sisteret siden 2021, hvor Lolland Kommune besluttede at undersøge, hvad musik og billedkunst kan gøre for de folk, som holder til på kommunens tre væresteder: Mennesker, som døjer med psykisk sårbarhed og ofte en ba-

gager, som ikke har været nem. Projektet skulle egentlig have været 4 måneder, men blev i 2023 en fast del af Lollands kommunes budget.

Her er improvisation er en nødvendighed

Solsikkekolet har i de 4 år, der er gået, afholdt mange små og større koncerter med både livsfortællinger, kor- og solosang, sammenspil og små teaterstykker;

” Vi har alle sammen svært ved at huske - men efter at vi begyndte at improvisere, er det nemmere

OPRÅB's produktionsgruppe: Marianne Jensen, Jane Moeskjær Nielsen, Maj-Britt Mofjeld Schmidt-Nielsen, Anja Helene Mikkelsen, Christina Vilhelmsen, Camilla Pedersen, Mette Rasmussen.

koncerter der har været yderst velbesøgte i kirker rundt om på Lolland, ligesom koret har optrådt i Haslev og København. Langsomt, men sikkert har koret opøvet færdigheder, der nu skal prøves af i to timers musical, som i høj grad bygger på improvisation. "Havde vi ikke øvet de her ting før, havde jeg haft rigtig svært ved det. Vi har alle sammen svært ved at huske – men efter at vi begyndte at

improvisere, er det nemmere," siger Camilla, som sammen med bl.a. de tilstedeværende udgør den lille produktionsgruppe, der har fundet på musicalens tema og handling samt skrevet melodi og tekst til dens 7 sange. Selvom koret er nået langt og er vant til at optræde for mange mennesker, er

- ▶ gruppen enige om, at musicalen er noget lidt andet: "Dét, at det er en meget større opsætning, synes jeg, gør det meget spændende", fortæller Mette, og Susan tilføjer, at det har været rigtig sjovt at prøve at skrive så mange egne sange.

Plads til forskellighed

Planen er, at musicalen skal have premiere på Nakskov Teatersal i oktober, men som altid er dén deadline ikke skåret i sten. Har man at gøre med mennesker, som har rigtig meget andet, der presser dem, er det nemlig vigtigt, at processen ikke bliver mere stresset end nødvendigt - ligesom der skal være plads til, at livet sker undervejs.

Det er også vigtigt, at der er fleksibilitet i måden, hvorpå man kan deltage i musicalen. Nogle har lyst til at være med til at skrive, nogle kan lide at optræde; andre har lyst

”Problemet er, når nogen siger: ”Du er bare for sart.” Du ved ikke, hvad den anden har været igennem

til at have en statistrolle eller synge kor på sangene. At der er plads til alle, og at det bliver en god oplevelse, er det vigtigste, uanset hvad. Netop fleksibilitet er en af årsagerne til, at koret fungerer godt, selvom udfordringerne kan være nogle andre end i et almindeligt musikskolekor. Derfor er der ingen mødepligt, folk kan holde pauser, og nye kan komme til i koret, der er vokset fra 5 mennesker til i omegnen af pt 20-25 mennesker. Og derfor er korets repertoire, koncertindhold og nu også musical bygget på de deltagendes ønsker og lyst til udvikling. "Det er vigtigt, at man ikke har præstationsangst i koret. Andre steder kan man føle et

pres for at skulle præstere, men her kommer vi bare og synger og har det hyggeligt" fortæller Susan. At være åben og lyttende er ligeledes vigtigt, når der uundgåeligt er udfordringer i fællesskabet. Det mener produktionsgrup-

pen også: "Det er vigtigt at vores forskelligheder kan rummes, at man kan snakke om de ting, der er svære i koret – og at korlederen så prøver at finde en løsning", fortsætter Susan, mens Anja og Marianne tilføjer: "Det er også dét faktum, at vi ikke bliver talt ned til, men at vi føler os lyttet til, og at der er tid, når vi har noget på hjerte."

Et modigt og udviklende fællesskab

Noget på hjerte, dét har koret, hvilket både dets tidligere koncerter og musicalen bærer præg af. Korets koncerter er blevet dækket i lokale og regionale medier, og både her og på de post-it's, publikum bliver bedt om at skrive efter koncerten, er responsen rørende. "Det er så fedt med post-its. Det er så fedt at høre, hvordan modtagerne har oplevet det. Vi får jo kun positive tilkendegivelser tilbage", oplever Camilla. Der sker bare noget, når mennesker, der har været igennem nogle enormt vanskelige, men fællesmenneskelige ting, stiller sig op og fortæller om det. Det vidner om en kæmpe styrke, som er meget inspirerende at møde. Også i musicalen får publikum lov at høre lidt fra de optrædendes egne liv. Musicalen består af et teaterstykke, som undervejs afbrydes af de optrædendes egne oplevelser med og pointer omkring mobning. Udover de sange, koret selv har skrevet, vil publikum også kunne opleve dans, selvbyggede rekvissitter og et hold meget ægte mennesker med et fantastisk sammenhold. At dét sammenhold, som koret og musicalen giver, er vigtigt for de deltagendes liv, er der ingen i

FAKTA

Solsikkekoeret består af folk fra Lollands 3 kommunale væresteder og er blevet til som et tværsektorielt samarbejde mellem Kultur og Fritid og Socialpsykiatri.

Musicalen har – efter planen – premiere 23. oktober i Nakskov Teatersal, og spilles herefter på to andre endnu ikke offentliggjorte lokationer på Lolland og Sydsjælland. PORÅB er skrevet af Astrid Ellehøj Maaløe, korleder for Solsikkekoeret

tvivl om. "Det giver så meget selvtillid. At man er helt høj efter man har været på, og at man kan dele det med de andre, det er det bedste" siger Mette, og Marianne tilføjer: "Gruppen har lært mig at blive mere rummelig – det skal I have tak for".

En usympatisk person i en kørestol

Og hvorfor så lige mobning, vil nogle måske spørge. Fordi mange af de deltagende i musicalen kender mobning på egen krop, og fordi de håber, at folk efter at have set musicalen tænker sig om en ekstra gang, inden de dømmer andre. "Problemet er, når nogen siger "du er bare for sart". Du ved ikke, hvad den anden har været igennem," siger Anja, mens Camilla tilføjer: "Jeg er fx en natur, hvor jeg lukker en masse lort ud en gang imellem – men jeg gør det med et glimt i øjet, og siger, at folk skal sige til mig, hvis de ikke kan lide det". Koret håber, at de

med musicalen kan gøre publikum klogere på mobning samt give dem en rigtig god oplevelse. Samtidig ønsker koret, at musicalen vil løsne op for fordomme. "Når man fx

sidder i kørestol som mig, så er man vant til, at folk synes det er synd for én. Derfor har vi valgt, at jeg skal spille en rigtig usympatisk rolle i musicalen for at ryste op i folks fordomme", fortæller Mette med et smil, mens produktionsgruppen pakker sammen for i dag. ●

” Det giver så meget selvtillid, at man er helt høj efter, man har været på

Læs artiklen inkl. links her:
<https://tinyurl.com/4srejvf2>

Godt at vide

FOR MUSIKSKOLELÆRERE OG -LEDERE

I rubrikken "Godt at vide" behandler MM's sekretariat ofte forekommende spørgsmål og problematikker fra foreningens medlemmer.

? *Jeg har fået tilbudt en deltidsansættelse på en musikskole på 14,23/37. Det undrer mig meget, hvordan man kan nå frem til en ansættelsesgrad med to decimaler: Kan MM forklare det? Og hvordan kan jeg kontrollere, om arbejdsopgaverne rent faktisk stemmer overens med ansættelsens størrelse?*

! Hvordan man kan opgøre den ugentlige arbejdstid med en præcision på få minutter, må vi indrømme, at vi har svært ved at forklare: For at beregne ansættelsesgraden skal der tages hensyn til alle de opgaver, du skal løse i ansættelsen. Det er svært at forestille sig, at man på forhånd kan overskue alle musikskolelæreres mange og komplekse arbejdsopgaver så nøje, at det giver mening at regne i så små detaljer: 0,01/37 svarer til ca. 27 min. arbejde, 0,1/37 til ca. 4½ timer – OM ÅRET, vel at mærke. Ved ansættelse af musikskolelærere må man anlægge et mere helhedspræget billede af, hvilke opgaver, de skal løse, og vi anbefaler, at man sigter på ansættelser, som svarer til hele dage eller hele timer.

Hvis man i stedet for 14,23/37 valgte at ansætte dig på to hele dage eller 40 % af en fuldtidsstilling, altså 14,8/37 (en dag svarer til 7,4/37), ville du have godt 25 timer mere til rådighed pr. år, og mon ikke det ville ramme sammenhængen mellem arbejdstid og -opgaver lige så godt?

Uanset antallet af decimaler vil ansættelsesgraden repræsentere et ganske bestemt antal arbejdstimer og, for den sags skyld, -minutter pr. år. Som udgangspunkt planlægger din leder din arbejdstid, og så vil det vise sig, om du kan nå alle opgaverne i den afsatte tid. I kan også aftale, at du selv tilrettelægger en del af tiden, fx til forberedelse og egen øvelse. Din leder skal stadig kunne opgøre, hvor meget du har arbejdet, så I må samtidigt aftale, hvordan den selvtilrettelagte tid registreres og tælles med i den tid, du har præsteret.

Hvis du selv har lyst til eller brug for at holde styr på, hvor meget du arbejder, kan du bruge vores skemaer til at beregne og opgøre præsteret arbejdstid.

? *Hvad sker der, når jeg har afspadsering til gode og fratræder min stilling?*

! Hvis du fratræder din stilling, før en afspadsering har fundet sted, vil timerne blive regnet med som præsteret arbejdstid. De vil derfor tælle med, når det skal gøres op, om du har arbejdet mere, end du var ansat til, og have overskydende arbejdstid udbetalt. Hvis din fratrædelse sker på et andet tidspunkt end ved overgangen mellem juli og august, skal normen beregnes på en anden måde iht. arbejdstidsaftalens § 6, stk. 2: Vi kalder det en forkortet normperiode. Henvende dig gerne til MM, så vi kan hjælpe med beregningen.

Læs artikel inkl. links:
<https://tinyurl.com/z749au2m>

HALLØJSA, kom så med

Af Povl Kjøller

NETOP
UDKOMMET

60
SANGE

Velkommen i Povl Kjølbers tidløse sangunivers, der på umiddelbar, genkendelig og imødekommende vis tager børn og voksne i hånden og inviterer til rundtur i børnelivets oplevelseskarrusel: Hverdag og ferie, ude og inde, sjov og alvor.

Sangbogen henvender sig til alle, som elsker at synge og lege ... altså omtrent alle mellem 0 og 120 år!

Sangbogen indeholder hele 60 sange fra Povl Kjølbers omfattende produktion: Sangtekster, noder og becifringer – og ikke mindst Bo Sechers sjove og farverige illustrationer, som får enhver til at trække på smilebåndet. Der er meget at synge og snakke om.

Til bogen hører også en digital ressourcside, hvor du kan lytte til et udvalg af sangene – med eller uden sang – og finde noder til sammenspil i skolen, børnehaven eller derhjemme.

Kr. 192,- (240,-)

108 sider • Spiralryg • Format 170 x 240 mm
ISBN: 978-87-7178-237-0

DANSK SANG

dansksang.dk • admin@dansksang.dk
Tlf.: 50 70 26 67

”Det er dér, vores øjne lyser op”

Co-teaching i musikundervisning: inspiration, barrierer og nye muligheder

AF TORBEN
WESTERGAARD,
Lektor Det Jyske Musik-
konservatorium

Sådan beskriver Stella Ørn, erfaren musikskolelærer, sin oplevelse af co-teaching, når det lykkes. Og hun er ikke alene. Begrebet co-teaching – på dansk ofte oversat til ”fælles undervisning” – anvendes i stigende grad i musikskoler og konservatorier som svar på behovet for inklusion, differentiering samt fagligt samarbejde og udvikling.

Denne artikel belyser co-teachings potentiale og udfordringer i musikundervisning med afsæt i teori, praksisfortællinger og resultater fra en spørgeskemaundersøgelse.

Hvad er co-teaching?

Co-teaching er en planlagt samarbejdsform, hvor to eller flere undervisere i fællesskab planlægger, gennemfører og evaluerer undervisning for samme elevgruppe. I modsætning til uformel kollegial assistance bygger co-teaching på et fælles ansvar og kontinuerligt samarbejde.

I musikundervisningen kan dette samarbejde antage mange former. Det kan være et ensembleforløb, hvor to undervisere med forskellige fagligheder samarbejder, eller et instrumentalthold, hvor underviserne skiftes til at være til stede og bidrage med hver deres perspektiv. Det ses også i det lovpligtige samarbejde mellem musikskole- og folkeskolelærere, hvor fælles

planlægning og undervisning skaber sammenhæng for eleverne.

Der skelnes ofte mellem:

- *Kooperativ co-teaching*: Lærerne deler opgaver, men udvikler ikke nødvendigvis undervisningen sammen.
- *Kollaborativ co-teaching*: Lærerne planlægger, underviser og evaluerer i fællesskab – her ligger det største potentiale.

Seks modeller for co-teaching

Ifølge Friend (2008) findes der seks grundmodeller for co-teaching, som kan anvendes fleksibelt:

- *Én underviser, én observerer*: Den ene underviser, den anden indsamler aftalt data om elevernes læring.
- *Stationsundervisning*: Elever roterer mellem stationer, hvor lærerne gentager indholdet for forskellige grupper.
- *Parallelundervisning*: Klassen deles i to, og begge underviser samtidig i samme indhold.
- *Alternativ undervisning*: En underviser tager en lille gruppe med særlige behov, mens den anden underviser resten.
- *Teamundervisning*: Begge underviser samtidig i én fælles undervisning og supplerer hinanden.
- *Én underviser, én assisterer*: Den ene underviser, den anden støtter elever diskret undervejs.

Stella Ørn, musikskolelærer og formand for MM's Lærerudvalg. Birgitte Momme, musikskolelærere og medlem af MM's Lærerudvalg

Disse modeller kan kombineres og justeres alt efter undervisningens indhold og elevernes behov. I musikundervisningen åbner de for differentierede læringsformer – fx kan én underviser lede et ensemble, mens den anden arbejder målrettet med en mindre gruppe om teknik eller teori.

Fordele og barrierer: Hvad siger underviserne?

Som led i et pædagogisk udviklingsprojekt på Det Jyske Musikkonservatorium blev der gennemført en anonym spørgeskemaundersøgelse blandt 43 undervisere fra konservatoriet og Aarhus Musikskole. Godt halvdel af de adspurgte havde erfaring med at have deltaget i co-teaching inden for det seneste år. Over 40 % udtrykte ønske om at co-teache mere, og mange beskrev det som en praksis med stort potentiale – forudsat de rette rammer.

Respondenterne fremhævede især styrkede kollegiale

relationer, faglig inspiration og øget refleksion som klare gevinster. Flere pegede også på, at samarbejdet kunne løfte undervisningskvaliteten og skabe nye perspektiver på egen praksis. En underviser beskrev det som en måde at blive inspireret af kollegaer og samtidig styrkes i sin egen faglighed – særligt når man kunne byde ind med det, man brænder mest for. En anden pegede på, at co-teaching kan løfte lærere ud af faglig inertie og isolation.

” Det er simpelthen det fedeste, jeg nogensinde har været med til. Det var ligesom, når man spiller sammen, og det bare går op i en højere enhed – bare med undervisningsdelen.

Samtidig blev der fremhævet væsentlige barrierer for en succesfuld gennemførelse af co-teaching-forløb. Den mest udbredte udfordring var manglende tid til planlægning, efterfulgt af uklar ansvarsfordeling og forskelle i undervisningsfilosofi. En respondent formulerede det klart: ”Da der ikke er afsat tid og infrastruktur til koordination

og fælles planlægning, er graden af ’co-ordinering’ meget lav.” Der blev også peget på behovet for gensidig forventningsafstemning, og enkelte beskrev, hvordan

planlægningen ofte sker under tidspress. Flere nævnte, at det kræver en særlig form for mod og nysgerrighed at åbne sin praksis for andre og håndtere den faglige friktion, der kan opstå. Disse faktorer kan måske være medvirkende til, at 19 % frabad sig muligheden for at deltage i mere co-teaching.

Samlet set viser undersøgelsen, at co-teaching har et stort potentiale, men at det kræver strukturel støtte, skema-lagt tid og ledelsesmæssig prioritering for at lykkes i praksis.

To stemmer fra praksis: Co-teaching i musikskolen

Stella Ørn, formand for Lærerudvalget i MM, lægger vægt på, hvor meget samarbejdet med kolleger kan løfte undervisningen: *"Det er dér, vores øjne lyser op. Det er der, hvor det bliver virkelig fedt."* Med mange års erfaring i co-teaching mellem musikskole og folkeskole har hun oplevet, hvordan samspillet med kolleger styrker både undervisningen og trivslen på arbejdspladsen.

Sammen med kollegaen Birgitte Momme, også medlem af Lærerudvalget, deler hun erfaringer fra praksis, hvor co-teaching både har udfordret og inspireret. Birgitte beskriver, hvordan det at se en kollega gøre noget anderledes kan være en øjenåbner: *"Det er jo der, hvor jeg bliver rykket også. Det er at se noget blive gjort på en anden måde – og [undskyld udtrykket] pis, det virkede faktisk også."*

For hende handler co-teaching ikke om at mestre alt. Som hun siger: *"Vi skal faktisk bare bidrage med det, vi kan i forvejen. Og så skal vi udfordres i det."* Det kræver både mod og åbenhed – og en vilje til at lade andre få indflydelse på ens praksis.

Samarbejdet skaber ikke kun faglig udvikling, men også relationer og arbejdsglæde. Stella beskriver det med varme: *"Det er simpelthen det fedeste, jeg nogensinde har været med til."* Hun tilføjer: *"Vi blev nærmest som et gammelt ægtepar, når vi underviste."* Et billede på den tillid og rytme, der kan opstå, når samarbejdet fungerer.

Men det kræver, at nogen tager det første skridt. Birgitte understreger, at det første møde mellem undervisere i co-teaching er afgørende – og at det er lederens ansvar at faciliterer det: *"Det første, der skal ske, det er, at lederne får organiseret det første møde mellem dem, der skal co-teache."* Det må ikke presses ind i en frokostpause – det skal prioriteres og planlægges.

5 GODE RÅD TIL CO-TEACHING I MUSIKUNDERVISNING

Afsæt tid til fælles planlægning og evaluering – og vær med til at beskytte den.

Begynd i det små – fx med ét modul eller et afgrænset forløb.

Vær tydelig om roller og ansvar – både før og under undervisningen.

Del jeres refleksioner – også uformelt og undervejs. Husk, at forskellighed er en styrke – brug hinandens perspektiver.

Det handler også om at kunne give plads. Birgitte siger: *"Jeg vil gerne lære at trække mig. Jeg vil gerne være den, der går til siden, og så lade de andre komme til."* Det er ikke nødvendigvis let – særligt ikke for musikundervisere i en performancekultur, der ofte føler et stort ansvar for helheden og er vant til at kommunikere følelsesmæssigt og intenst med både elever og kolleger. Men netop derfor er det en vigtig kompetence at øve sig i: at kunne give slip, lytte og lade andre tage over – uden at miste sig selv.

Her kan Gert Biestas begreb *pædagogisk modstand* være en nyttig linse. Når undervisere møder hinandens forskel-

ligheder – i faglighed, pædagogik eller personlig stil – kan det skabe friktion. Men modstand opstår ikke kun i det faglige møde. Co-teachere møder også modstand i form af strukturelle begrænsninger: manglende tid, uklare rammer og organisatoriske

barrierer. Disse ydre vilkår kan opleves som en form for modstand, der – ligesom den faglige – kræver refleksion, tilpasning og dialog for at blive konstruktiv.

Omvendt er der også meget at vinde, hvis man ikke blot trækker sig og siger: *"Det er ikke noget for mig."* Når undervisere tør blive i det uperfekte og udfordrende samarbejde, kan det åbne for nye erkendelser, styrket faglighed og en mere inkluderende undervisningskultur.

For Stella og Birgitte handler co-teaching i sidste ende om fælles retning og gensidig inspiration. *"Vi har et fælles mål,"* siger Birgitte. Det handler ikke kun om bedre

co-teaching kan løfte lærere ud af faglig inerti og isolation

Illustration, Torben Westergaard, nodeudsnit fra Kim Larsens "Midt om natten"

undervisning for eleverne – men også om at skabe et arbejdsliv, hvor man som underviser bliver fyldt op og inspireret: "Bare det, at jeg har et par co-teaching-forløb om ugen, gør jo, at det er der, jeg også bliver fyldt på."

Co-teaching som kultur – ikke kun metode

Der er meget, der taler for, at co-teaching er kommet for at blive. Det kan styrke både undervisningskvaliteten og det kollegiale samarbejde – men kun hvis det bliver en del af konservatoriets og musikskolens kultur og ikke blot en teknisk metode.

Det kræver, at ledelserne skaber strukturer, afsætter tid til planlægning og refleksion og understøtter en åben dialog om samarbejdets formål og rammer. Kun med en

systematisk tilgang og fælles forståelse kan co-teaching blive en naturlig del af den daglige undervisning.

Når det lykkes, bliver undervisningen mere meningsfuld og udviklende – ikke kun for elever og studerende, men også for lærerne. Det kræver vilje til at ville sammen og investere i relationerne. For det er i dem, den sande samarbejdskultur kan blomstre. Og i den kultur bliver co-teaching ikke bare en metode – men en måde at tænke undervisning på.

Samtidig rummer co-teaching et stort potentiale som redskab til professionel udvikling. Når undervisere arbejder tæt sammen, opstår der naturlige læringsfællesskaber, hvor viden deles, praksis udfordres, og nye kompetencer udvikles. I en tid, hvor musikundervisning er i hastig forandring, kan co-teaching være en vej til at opgradere og forny lærerrollen – og dermed styrke musikundervisningen anno 2025. ●

Kilder

Friend, M. (2005). *Co-teaching: Creating successful and sustainable programs*. National Association of State Directors of Special Education.

Der findes en række bøger på dansk om co-teaching, fx:

Hansen, J. H. (2019). *Co-teaching*. Aarhus Universitetsforlag.

Højholdt, A. (2022). *Co-teaching – samarbejde om læring* (3. udg.).

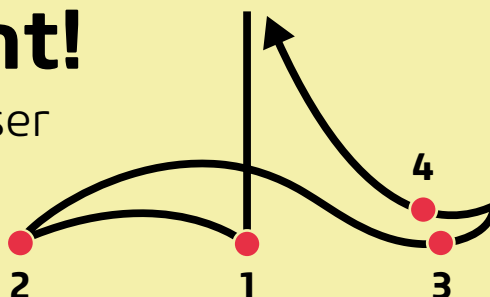
Hans Reitzels Forlag.

Sunesen, M. S. K. (2015). *Co-teaching og mestring*. Hans Reitzels Forlag.

Læs artikel inkl. links: <https://tinyurl.com/mr29kanw>

Orkesterdirigent!

Uddannelse og éndags-kurser

dirigentinstituttet.dk

v. DanskeOrkesterdirigenter.dk

Mere info om uddannelse og kurser for dirigenter og instruktører af amatørorkestre m.v.

Siden Sidst

PÅ DEN KULTURPOLITISKE SCENE

Landsdækkende sangprojekt gav morgensang på halvdelen af skolerne

Ifølge pressemeddelelse fra kulturminister Jakob Engel-Schmidt synger 52 procent af de danske skoleelever lige nu morgensang. Det fremgår dog ikke, hvor mange procent af skolerne der i forvejen allerede havde morgensang, før projektet igangsattes. I august 2024 lancerede kulturministeren sit landsdækkende sangprojekt, som skulle "Få morgensangen ud i alle kroge af landet," som det hed sig. Der har været afsat først 10 mio. kr., som efterfølgende blev rundet op til 15 mio. kr. til sangprojektet, der nu er slut.

Danskerne vil høre dansk musik

Ifølge rapport er danske musikere ikke blevet spist af globaliseringen. Det kan man blandt andet se på listerne over de mest populære track og album i 2024. Ifølge rapport: "Danskerne vil gerne ha' Taylor Swift, men vil i lige så høj grad ha' Gilli, Kesi, Benny Jamz, Annika, Mumle og Tobias Rahim." Det beskrives i rapporten MUSIKSELSKABER 2024 som er en samlet opgørelse over udviklingen blandt danske musikselskaber i brancheorganisationen IFPI Danmark.

Stigning i honorarstøtte på 20 procent

Projektstøtteudvalget for Musik har evalueret ordningen for honorarstøtte til rytmiske spillesteder. Honorarstøtten justeres, så den statslige støtte sammen med den kommunale i 2025 udgør 3.150 kr. pr. optrædende musiker. Stigningen i honorar er et udtryk for, at udvalget gerne vil støtte højt kunstnerisk niveau i programlægningen på spillestederne med et højere honorar til de optrædende musikere.

Smartphones skal ud af undervisningslokalerne

"Børns smartphonedebut skal udskydes til, de er 13 år, og telefonerne skal helt ud af grundskolen. Vi skal styrke børn og unges tro på egne evner, ansvarsfølelse og vedholdenhed. Alle børn og unge bør have en fritidsaktivitet sammen med andre." Sådan lyder nogle af Trivselskommissionens anbefalinger.

Læs artikel inkl. links:
<https://tinyurl.com/4xruz2bt>

Musikaktiviteter er for alle børn, men mest i Norge og Sverige

FN's børnekonvention giver alle børn ret til et liv med kunstneriske og musiske aktiviteter. Konferencen *Kunsten i nordisk skolekultur* blotlagde, at Danmark har et stort udviklingspotentiale.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør og faglig
konsulent i MM

Glæden ved at lytte til yndlingsmusikken, at indleve sig i et kunstværk, at skabe, synge og spille musik eller noget helt fjerde, er livgivende. Vi kender og genoplever denne særlige følelse, som har fulgt os siden barndommens allerførste møde. I Fagforeningen Musiker og Musikunderviser mener vi, at musiske og kunstneriske aktiviteter skal være for alle børn og unge. Derfor takkede vi straks ja, da Danske Musik- og Kulturskoler (DMK), medlem af Nordisk Musik- og Kulturskoleunion, inviterede os til konferencen *Kunsten i nordisk skolekultur*.

Gratis musik- og kulturaktiviteter til alle børn og unge i Trollhättan

I Store Sal, på Farvergade 27 i København tager oplægsholderne Ingela Granström og Elin Jonsson os deltagere på en sviptur over Øresund til svenske Trollhättan. Her leder de, Granström og Jonsson, den lokale kulturskole under overskriften: Meeting Place for Youth Culture. Deres erklærede mål er at

sikre alle områdets børn og unge deltagelse i kunst og musikaktiviteter.

Med udgangspunkt i FN's Børnekonvention, at børn har ret til kreative musiske- og kunstneriske aktiviteter, er det lykkedes

”Deltagelse er gratis, og den prioritering er ikke et særsyn i Sverige

Granström og Jonsson at skaffe bred politisk opbakning. Det har resulteret i samarbejder med byens børneinstitutioner og grundskoler. Et samarbejde der sikrer musik- og kunstaktiviteter til alle

områdets børn og unge. Udover Granström og Jonssons eksterne samarbejder tilbydes frivillige elevstyrede drop-in-aktiviteter på kulturskolen. Her udbydes også en bred vifte af musiktilbud med faglærere, der omfatter både solo- og holdundervisning, bandsammenspil, orkesterspil m.fl. Deltagelse er gratis, og dén prioritering er ikke et særsyn i svenske kommuner.

Vores nordiske naboer prioriterer børns adgang fire gange højere

Målt på økonomi er Norges og Sveriges hovedstæder fire gange så ambitiøse, når det

drejer sig om at sikre alle børn og unge adgang til musik og kunstnerisk udøvelse. I Stockholm Kommune investeres der, hvad der svarer til 155 millioner danske kroner til målgruppen på godt 300.000 0-24-årige. I Oslo Kommune har man tilsvarende et budget på omkring 120 millioner dkr. til 195.420 i målgruppen. Til sammenligning anvender Københavns kommune en brøkdel, 28 millioner kroner, til sine 187.030 0-24 årige. Sverige er pt. EU's femterigeste land tæt efterfulgt af Danmark som nummer seks ifølge optælling fra Eurostat blandt EU's 27 medlemslande. Alligevel bruger man i Stockholm ca. 520 dkr. pr. indbygger i målgruppen, mens man i København kun afsætter ca. 150 dkr. pr. individ. I Oslo ligger man højest med 614 dkr. pr. barn eller ung i målgruppen af 0-24 årige.

” Vi giver vores kulturelle kapital videre til næste generation ”

Lige adgang ved lov

Økonomisk set er Norge, som ikke-medlem af EU og derfor ikke omfattet af Eurostats optælling, et af de rigeste lande i Europa, målt på BNP per indbygger. Her har man siden 2016 haft deciderede rammeplaner for kulturskoler. Stortinget, Norges svar på Folketinget, vedtog den seneste kulturskolerammeplan i 2024. ”Det er kanskje selvsagt, men det må alltid løftes frem at kulturskolen er forankret i Opplæringsloven, sammen med andre opplæringsinstitusjoner.” Det udtalte Hans Ole Rian, forbundsleder i den norske musik- og kunstfaglige organisation CREO, i forbindelse med høringen af kulturskolerammeplanen i 2024. Opplæringsloven i Norge er den lov, der fastlægger reglerne for grundskole, videregående skole og tilhørende aktiviteter som fritidstilbud. Loven fastsætter rammerne for undervisning, læreplaner og rettigheder for elever. Denne stærke sammenhæng mellem skole og fritidstilbud er med til at sikre høj faglig kvalitet og bedre adgang for alle børn til kunstneriske og musiske aktiviteter. I Danmark har vi ikke en tilsvarende lovmæssig kobling. *Bekendtgørelse om musikskoler*, vedtaget i 2013, stiller ikke deciderede krav, jf. FN's børnekonvention, som forpligter kommunerne på, at deltagelse skal være mulig for alle børn og unge.

Science og musik har flere fællestræk

Tilbage på Farvergade 27, i København fortsætter næste

oplægsholder, Stefan Hermann, tidligere rektor for Københavns Professionshøjskole og nu direktør for LIFE-fonden. Han giver deltagerne et historisk perspektiv på børn og unges adgang til musik og kunstnerisk deltagelse. ”I Danmark begyndte det med almueskolen lovbestemt i 1814 af Kong Frederik den Sjette,” formidler han forfriskende uden brug af slides.

Fagene dengang i 1814 var religion, skrivning, regning, læsning og ikke mindst faget sang. Musikfaget var, set med en regents øjne, således et af de fem vigtige skolefag og vurderet betydningsfuldt for børn og unges læring og almindelse.

De nordiske lande har historisk set haft tradition for at undervise i praktisk-musiske fag i grundskolen. ”Senere,” forklarer Hermann, er skolefagene blevet mere opdelt, især efter Pisa-testundersøgelserne, hvor prioriteringen er skiftet til fordel for ”målefagene”. Hermanns hovedpointe er, at de praktisk-musiske fag er vigtige i sig selv og desuden har flere fællestræk med STEM-fagene: Science, Technology, Engineering og Mathematics. ”Mere end man umiddelbart skulle tro,” uddyber han. Det gælder fx de pædagogiske tilgange, hvor praktisk udøvelse er central for faglig læring. Musik- og STEM-fagene anvender sammenlignelig pædagogisk og didaktisk tænkning. Det taktile og den praktiske udøvelse er central, hvad enten det drejer sig om at spille musikinstrumenter eller foretage videnskabelige forsøg. ”*Learning by doing*,” som uddannelsesreformatoren John Dewey (1859-1952) blev kendt for. Ligeså med samarbejds-

” I Danmark har vi ikke en tilsvarende lovmæssig forankring som i Norge ”

elementet, hvor elever/forskere søger videnskabelige og tekniske løsninger gennem samarbejde og forsøg. Dette er parallelt med musikudøvelse, hvor elever/musikere skaber musik gennem øvelse og sammenspil. LIFE-direktøren mener, at STEM-fa-

gene og praktisk musiske fag kan stå langt stærkere, hvis de står sammen overfor ”Pisa-målefag”, som pt. vægtes langt tungere i grundskolernes fagprioriteringer.

Kulturel deltagelse som barn følger én gennem hele livet

Det er ikke kun på konferencen *Kunsten i nordisk skolekultur*, at der er sat fokus på børn og unges eksponering for musik og kunstnerisk deltagelse. En af konklusionerne i Danmarks Statistiks (DST) seneste Kulturundersøgelse

Stefan Hermann,
direktør for LIFE-fonden

MUSIKSKOLERS ØKONOMI I NORDISKE LANDES HOVEDSTÆDER:

Norge: Oslo (ca. 120 millioner dkr.)	614 dkr. pr. barn/ung 0-24 år
Sverige: Stockholm (ca. 155 millioner dkr.)	520 dkr. pr. barn/ung 0-24 år
Danmark: København (ca. 28 millioner dkr.)	150 dkr. pr. barn/ung 0-24 år

Kilder: Danmarks Statistik, Oslo Kulturskole, Stockholm- og Københavns Musikskole m.fl.

dokumenterer, at når vi som små deltager i musik, sport og kunst fx med vores forældre eller ligesindede, holder vi fast i kulturinteressen også som voksne. Og ikke nok med det: Vi giver vores kulturelle kapital videre til næste generation. Derfor mener mange, herunder Fagforeningen MM, at det er afgørende, at der er lige adgang for deltagelse i musik- og kulturaktiviteter for alle børn og unge. Som det er nu, eksisterer der flere hindringer betinget af geografi, økonomi, manglende kendskab etc. Samtidig er der store individuelle forskelle de 98 danske kommuner imellem, med Københavns kommune placeret på en absolut sidsteplads målt på økonomi.

Kulturaktiviteter til børn og unge skal på den politiske dagsorden

Samarbejdet mellem musikskole og folkeskole udvikles ofte lokalt ifølge svenske Malin Weijmer, som er konferencens næste oplægsholder. Hun mener, at en af måderne at inspirere til øget samarbejde, er at dele de gode eksempler nordiske lande imellem. Weijmer er analytiker og koordinator på det statslige *Kulturanalys*, som har til opgave at analysere og evaluere effekter af implementeret lovgivning og forudsige mulige effekter af kulturpolitiske lovforslag. "Det handler om at gøre børn og unge til et mål for kulturpolitik," siger Weijmer til konferencedeltagerne i Stor sal. Svenske *Kulturanalys* udgiver, i lighed med DST's Kulturundersøgelse, en kulturstatistik, som afdækker børn og unges kulturvaner. "Der eksisterer en lang række strukturelle og kulturelle fællestræk mellem de nordiske lande, som gør øget samarbejde om at øge tilgængelighed af musik og kunstnerisk udfoldelse for alle børn meget relevant," slutter Malin Weijmer.

Stort udviklingspotentiale i Danmark

Musik- og kulturskolerne i de enkelte nordiske lande forsøger løbende at løfte musik- og kunsthagene ind i grundskoler og daginstitutioner for at leve op til FN's børnekonvention. I Danmark inviterer musikskoler hver eneste år til samarbejde med det mål at sikre alle børn mulighed for at udfolde sig kreativt i musik- og kunsthag. Lægger man musikskolers samarbejder med daginstitutioner, børnehaver, skoler, ungdomsskoler og ungdomsuddannelser sammen, er det dog kun 5,3 procent af den samlede målgruppe på 0-24 år, som mødes via et musik-/skolesamarbejde. Det

fortæller konferencens sidste oplægsholder, Søren Friis Møller, som står i spidsen for forskning og udvikling i DMK. Hans udtalelse baserer sig på tal fra Danmarks Statistik.

”Praktisk udøvelse er central for faglig læring

"I Danmark er det desværre et fåtal af folkeskoler, der takker ja til samarbejde," fortæller Søren Friis Møller, som har en Ph.d. i ledelse på kulturområdet. Det betyder, at

95 procent af børn og unge i alderen 0-24 år ikke nås gennem et musikskole- og skolesamarbejde. Dette er tankevækkende, da der siden 2014 har eksisteret et politisk vedtaget lovkrav om etablering af gensidigt forpligtende samarbejder mellem folke- og musikskoler. Hertil kommer, at musikfaget i grundskoler igennem de sidste 20 år er blevet markant forringet fagligt og kvalitativt. Der er udfordringer som mangel på uddannede musikhædere, nedslidte faglokaler, en forringet musikhæderuddannelse etc. Ifølge censorpanelets årlige rapport er der samtidig et meget lavt musikfagligt niveau på læreruddannelsen. Ude på skoler og i daginstitutioner oplever lærere og pædagoger oftere, at børn ikke længere kan synge eller har en fælles referenceramme af forskellige mulige sange. Denne tendens står i kontrast til almueskolens opprioritering af fællessangen. Den positive historie, ifølge Søren Friis Møller, er det store potentiale for øget samarbejde. "Med det eksisterende niveau af musikskole- og folkeskolesamarbejder, er der et stort udviklingspotentiale i Danmark." ●

”Med det eksisterende niveau af musik- og folkeskolesamarbejde, er der et stort udviklingspotentiale

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/42j2fnkv>

Mulighed for højere individuel arbejdstid

I forbindelse med OK24 aftalte parterne en mulighed for, at musikskolelærere kan lade sig ansætte på mere end fuld tid. Umiddelbart forestiller vi os ikke, at det vil få stor udbredelse på musikskoleområdet, hvor mange i stedet med større eller mindre held kæmper for at komme op på fuld tid på én eller flere skoler – men muligheden findes altså nu for de få, hvor det kan blive aktuelt. Aftale om

højere individuel arbejdstid kan indgås på én skole eller i en fællesansættelse. Det skal bemærkes, at ansættelser på flere skoler, hvor ansættelserne tilsammen udgør mere end fuld tid, men hver især er på eller under fuld tid, ikke kræver særlig aftale, men indgås på almindelige vilkår.

Inger Bjerrum Bentzon, faglig konsulent

Betingelser for indgåelse af aftale

Der kan ikke indgås aftale for mere end 42 timer pr. uge i gennemsnit.

Indgåelse af aftale om en ansættelse på mere end fuld tid er frivillig, både for arbejdsgiver og den ansatte, den må ikke være en forudsætning for ansættelsen, og den kan opsiges af begge parter med 3 måneders varsel til udgangen af en måned, hvorefter man vender tilbage til den oprindelige ansættelsesgrad.

Hvis man bliver afskediget, har man ret til at vende tilbage til den oprindelige ansættelsesgrad senest 3 måneder før opsigelsesvarslets udløb.

Vilkår under aftalen

Alle vilkår vedr. lønberegning, pension, fravær med løn, beregning og opgørelse af arbejdstid osv. er uændrede: Man får altså løn, pension osv. beregnet på det højere timetal. Det eneste, som ændrer sig, er, at man først får overtidbetaling (timeløn eller afspadsering af arbejdstid ud over fuld tid tillagt 50 %), hvis der opstår en situation, hvor arbejdstiden overstiger den aftalte højere individuelle arbejdstid.

Husk først de deltidsansatte

Aftale om deltidsansattes adgang til et højere timetal gælder stadig. Det indebærer i store træk, at kvalificerede deltidsansatte, som ønsker at komme op i ansættelsesgrad, har fortrinsret til permanent ledige timer, både ift. fuldtidsansatte, som ønsker ansættelse på højere individuel arbejdstid og ift. eksterne ansøgere. Se mere om Aftale om deltidsansattes adgang til et højere timetal i denne artikel.

Spørg MM

Hvis der opstår situationer, hvor man overvejer at indgå en sådan aftale, anbefaler vi, at MM kontaktes for at sikre, at alt bliver aftalt korrekt, både for skolen og for den ansatte.

Vilkårene for at indgå aftale om højere individuel arbejdstid fremgår af Overenskomst for musikskolelærere, § 15. ●

Find alle Løn og Vilkår med links her:
<https://tinyurl.com/4pv3f9u6>

Din mening er vigtig!

Fagforeningen Musiker og Musikunderviser
lancerer en undersøgelse af arbejdsforholdene
for musik- og kulturskoleskolelærere.

Læs mere og deltag i
MM's landsdækkende
spørgeskemaundersøgelse her:

